

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Povzetek študije

V okviru projekta »Po kreativni poti do znanja« smo študenti Pravne fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani v sodelovanju z družbo ELES d.o.o. sestavili študijo z naslovom "Pravna in ekonomska analiza izgradnje visokonapetostne enosmerne povezave med Slovenijo in Italijo."

Kot izziv našega raziskovanja smo opredelili reševanje konkretnih pravnih in ekonomskih vprašanj, s katerimi se družba sooča v zvezi z izvedbo načrtovane investicije v energetska omrežje. ELES d.o.o. kot sistemski operater elektroenergetskega prenosnega omrežja v Republiki Sloveniji trenutno preučuje smotrnost in izvedljivost izgradnje visokonapetostne enosmerne povezave med Slovenijo in Italijo (ang. *High Voltage Direct Current*, v nadaljnjem besedilu tudi: povezava HVDC med Slovenijo in Italijo). Gre za vzpostavitev visokotehnološke energetske infrastrukture, ki bi omogočala večji, učinkovitejši, varčnejši in bolj nadzorovan prenos električne energije med državama ter s tem povečala čezmejni prenos elektrike, ki je eden izmed dolgoročnih ciljev Evropske unije na področju energetike – zagotavljanje energetske preskrbljenosti in čezmejnega sodelovanja med državami članicami. Novozgrajena povezava bi predvidoma potekala bodisi od Beričevega bodisi od Divače v Republiki Sloveniji do Salgarede v Republiki Italiji. Gre za investicijo širokega družbenega pomena, na kar nakazuje dejstvo, da jo je Evropska komisija uvrstila na seznam projektov skupnega interesa (ang. *project of common interest* oz. skr. *PCI*), ki uživajo privilegiran položaj, tako na ravni Evropske unije kot tudi znotraj držav članic, s končnim namenom, uresničiti njihovo izvedbo.

Izgradnja enosmerne visokonapetostne povezave med Slovenijo in Italijo odpira vrsto zanimivih in kompleksnih pravnih in ekonomskih vprašanj, zato smo našo študijo, z namenom celovite preučitve raziskovalnega problema, zasnovali v dveh delih – prvi del obsega (i) pravno, drugi pa (ii) ekonomsko analizo.

Za uspešno izvedbo študije smo študenti delovali tako individualno kot skupinsko. Izvajali smo usklajevalne sestanke, delali v skupinah in redno bili v kontaktu z delovnim in pedagoškim mentorjem. Na sestankih smo redno predstavljali ugotovitve za posamezne dele projekta, na ta način smo se izognili nepotrebnemu podvajanju informacij in sprotno kontrolirali delo posameznega študenta. Individualno smo študenti brali mednarodno, evropsko in slovensko zakonodajo na področju

energetike, čezmejnih investicij in varstva okolja. Izdelali smo analizo ciljev investicije, primerjavo ciljev investicije z Evropskimi in Slovenskimi energetske strategijami.

V študiji smo v prvi vrsti podali odgovore na vprašanja, povezana z izvedljivostjo predvidene investicije v okviru slovenskih normativnih pravnih aktov. Izpostavili smo možnosti financiranja po evropskem pravu kot tudi nekatere pravne posledice obravnavanja načrtovane investicije kot projekta skupnega interesa na nacionalno pravo in njegovo obravnavo v upravnih postopkih. Velik del študije smo namenili preučevanju problema umestitve načrtovane HVDC povezave v okolje in morebitne prepreke, ki jih v ta namen predstavlja pravo varstva okolja. Opozorili smo tudi na morebitni pojav pravnih problemov po sami izgradnji povezave HVDC med Slovenijo in Italijo, torej v primeru, če se bo družba ELES d.o.o. odločila za izvedbo načrtovane investicije. V tem delu pravne analize smo se osredotočili tudi na konkurenčnopravno ureditev področja elektroenergetskega sektorja v Evropski uniji in na vprašanja pravnega varstva čezmejnih investicij.

Ekonomski del študije pa obsega analizo finančnih in makroekonomskih posledic izvedbe načrtovane investicije ter predlog finančne strukture, ki bi bila optimalna za državni proračun kot tudi vpliv uresničitve investicije na stroške zagotavljanja električne energije v razmerju do odjemalcev in posledično tudi širše, na celotno slovensko gospodarstvo.